

Södertälje
kommun

Södra Strukturplan

Medborgardialog

Webbenkät

2025-12-19

Medborgardialog

Medborgardialogen har genomförts i syfte att samla in bred och varierad information om hur stadsdelen upplevs av boende, besökare, näringsidkare eller andra som har koppling till Södra.

Informationen som samlats in har tillsammans med en analys av stadsdelen legat till grund för utformningen av strukturplanen.

Risker och brister

Intresset för medborgardialoger är låg i kommunen för vissa åldersgrupper. Det är ofta svårt att få in synpunkter för en varierad grupp vilket kan resultera i att en viss åldersgrupp blir mer framträdande och representanter för en hel stadsdel.

I dialogen har vi därför försökt att hitta kluster och mönster i de svar som analyserats. Enstaka åsikter som förekommer har noterats men har inte varit avgörande för strukturplanens utformning.

Dialogprocessen

1. Digital webbenkät

Insamling av synpunkter från medborgare gällande Södra som stadsdel.

2. Analys och sammanställning

Analys och sammanställning av inkomna synpunkter.

3. Strukturplan för Södra

Utformning av ett första utkast av strukturplanen.

4. Återkoppling till medborgare

Sammanställning av resultat digitalt.

Deltagande

Totalt har 137 personer deltagit i enkäten. Av dessa har 52% varit män och 47% kvinnor, 1% har valt att inte ange.

De mest underrepresenterade grupperna i enkäten är barn och ungdomar under 18, ungdomar mellan 19-25 år samt äldre personer över 80 år. Deltagandet är starkast bland personer i arbetsför ålder, särskilt mellan 26 och 65 år.

Åldersgrupp	Andel (%)
- 18 år: 0,7%	0,7%
19-25 år	3,7%
26-35 år	25,4%
36-50 år	21,6%
51-65 år	31,3%
66-80 år	15,7%
80+ år	1,5%

Lågt deltagande bland unga (18-25 år, totalt 4,4%)

Det är tydligt att de yngsta grupperna har det lägsta deltagandet. Detta kan bero på mindre erfarenhet av samhällsfrågor och vana att delta i demokratiska processer. Kommunens kommunikation för den pågående webbenkäten kanske inte har lanserats på de plattformar som denna åldersgrupp främst använder.

Högt deltagande i åldrarna 26–65 år (totalt 78,3%)

Dessa grupper står för den absoluta majoriteten av deltagandet. Detta kan bero på att denna åldersgrupp är i arbetsför ålder, har barn och familj samt större vana att delta i medborgardialoger och samhällsplanering. Det är även denna åldersgrupp som i första hand har varit mottagare till reklam som skickats ut, kommunicerats på hemsidan samt annonserats i stadsdelen.

Minskande deltagande efter 65 år (17,2%)

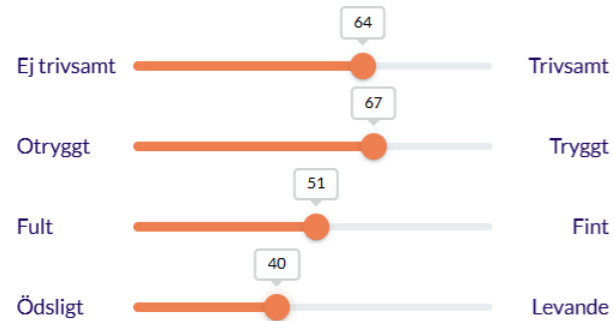
Äldre personer deltar i mindre utsträckning, särskilt över 80 år. Det kan bero på begränsad tillgång till digitala verktyg.

Relation till stadsdelen

32 % av svarande är personer som bor i stadsdelen. 26,5% besöker ofta och 6% arbetar där. 5,3% är uppvuxna i Södra och 3,8% är fastighetsägare. 19,7% bor i närliggande stadsdel och 7 % har svarat annat.

Det sistnämnda är personer som besöker stadsdelen ibland, tidigare bott där eller har släktingar som är bosatta i Södra.

Generell upplevelse av stadsdelen:

Samtliga frågeställningar i webbenkäten:

- Hur gammal är du?
- Hur identifierar du dig?
- Vad är din relation till stadsdelen Södra?
- Hur skulle du beskriva Södra med ett ord?
- Hur upplever du Södra?
- Vilken plats är din favoritplats?
- Vilken plats tycker du minst om?
- Finns det någon plats du upplever som otrygg?
- Var brukar du träffa dina vänner?
- Vilka grön- och naturområden tycker du är viktiga?
- Har alla människor oavsett könsidentitet och ålder lika stora möjligheter att använda det offentliga rummet?
- Hur upplever du tillgängligheten i Södra? Har personer med nedsatt rörelseförmåga lika stora möjligheter att använda det offentliga rummet?
- Finns det några mötesplatser du saknar i Södra?
- Finns det några verksamheter du saknar i Södra?
- Finns det någon plats du skulle vilja se en stor förändring av?
- Finns det någon plats du absolut inte vill ska förändras?
- Var i Södra kan du tänka dig ny bebyggelse?
- Vad saknar du för typ av bostäder i Södra?
- Vilka cykelvägar skulle du vilja förbättra?
- Vilka gångvägar skulle du vilja förbättra?
- Vilka kollektivtrafiklinjer skulle du vilja förbättra?
- Är det något övrigt du vill lägga till om stadsdelen?

Resultat

Favoritplats

Det framgår tydligt att de mest uppskattade platserna är lokaliserade i den norra delen av stadsdelen, där naturstråket, bostadsområdet och Hertig Carls väg ligger.

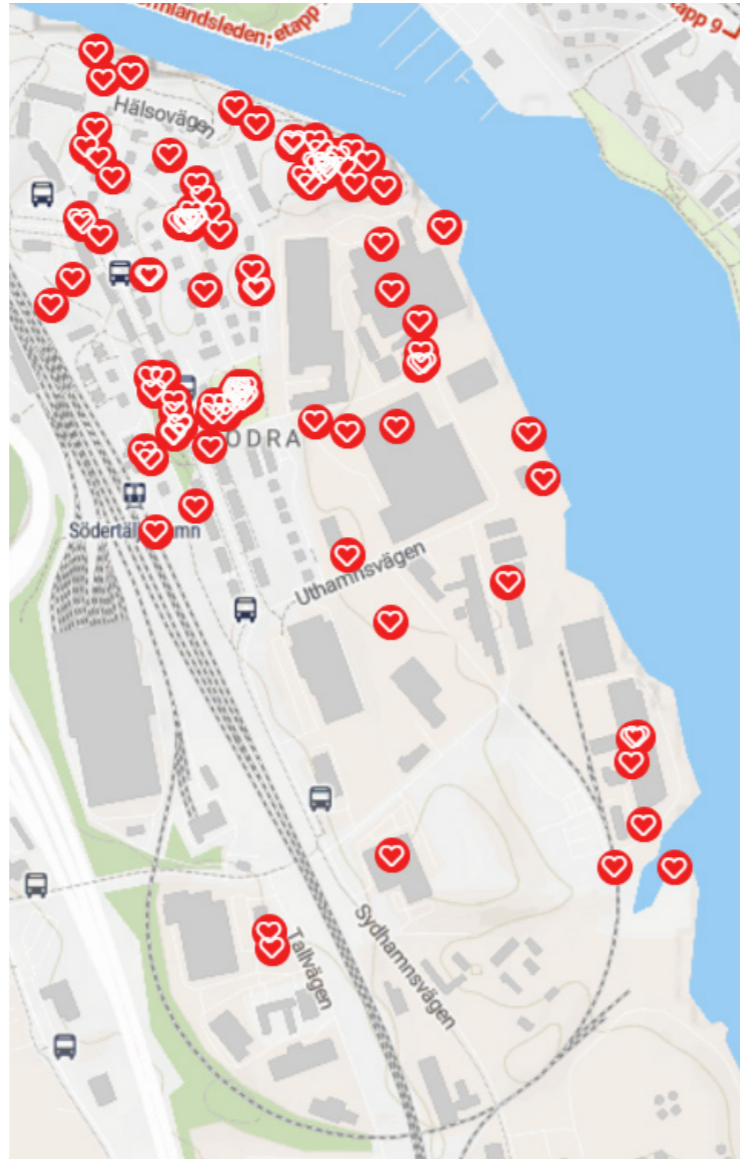
Naturområdet i norr är omtyckt för sin utsikt och närhet till kanalen, sina mysiga stigar och möjligheten att både promenera och springa en rundslinga. Det finns även en undagömd liten strandremsa som uppskattas av boende. Denna del av Södra upplevs som lummig, trivsamt och väl omhändertagen. Tallskogen beskrivs som fridfull och är ett av få grönområden, men nämns också som något otruggt och att det förekommer olika typer av ”häng” där.

Villaområdet är populärt eftersom det upplevs som ett charmigt äldre område med en trevlig utemiljö. Den lilla parken bland villorna är uppskattad, men har på senare tid upplevts som nedgången. Många efterfrågar en bättre lekyta eftersom många barn vistas där.

Hertig Carls väg, särskilt området framför stationen och butikerna, är omtyckt för sitt liv och rörelse samt för puben som fungerar som en social mötesplats. Parken bakom torget är också mycket uppskattad då den upplevs som ordnad och öppen. Närheten till stationen och den äldre gatumiljön med gatsten och trädplanteringar bidrar till trivseln. Flera beklagar dock att vägarbeten har förstört den tidigare beläggningen.

Erskines panncentral är en plats som många tycker om och flera föreslår att byggnaden omvandlas till en mer publik funktion. Den östra delen av hamnen upplevs ha en fantastisk hamnmiljö med karaktärsfull arkitektur. Här finns stor potential för förtätning och förbättring, under förutsättning att hamnkänslan och det industriella uttrycket bevaras. Industriområdet fascinerar många genom mötet mellan den gamla industrin och vattnet, vilket skapar en intressant stadsbild. En medborgare föreslår att det gamla Hamnmagasinet omvandlas till kulturhus eller ateljéer för konstnärer. Även byggnaden i kvarteret Skutan upplevs som välskött och skulle kunna bli ett publikt nav i stadsdelen.

Omtyckta platser i den södra delen handlar främst om den service som finns där, exempelvis gym och matbutik. I den sydöstra delen uppskattas närheten till kanalen och den lilla udden som finns där.

Kartbild över utpekade favoritområden. Från webbenkät.

Minst omtyckta platser

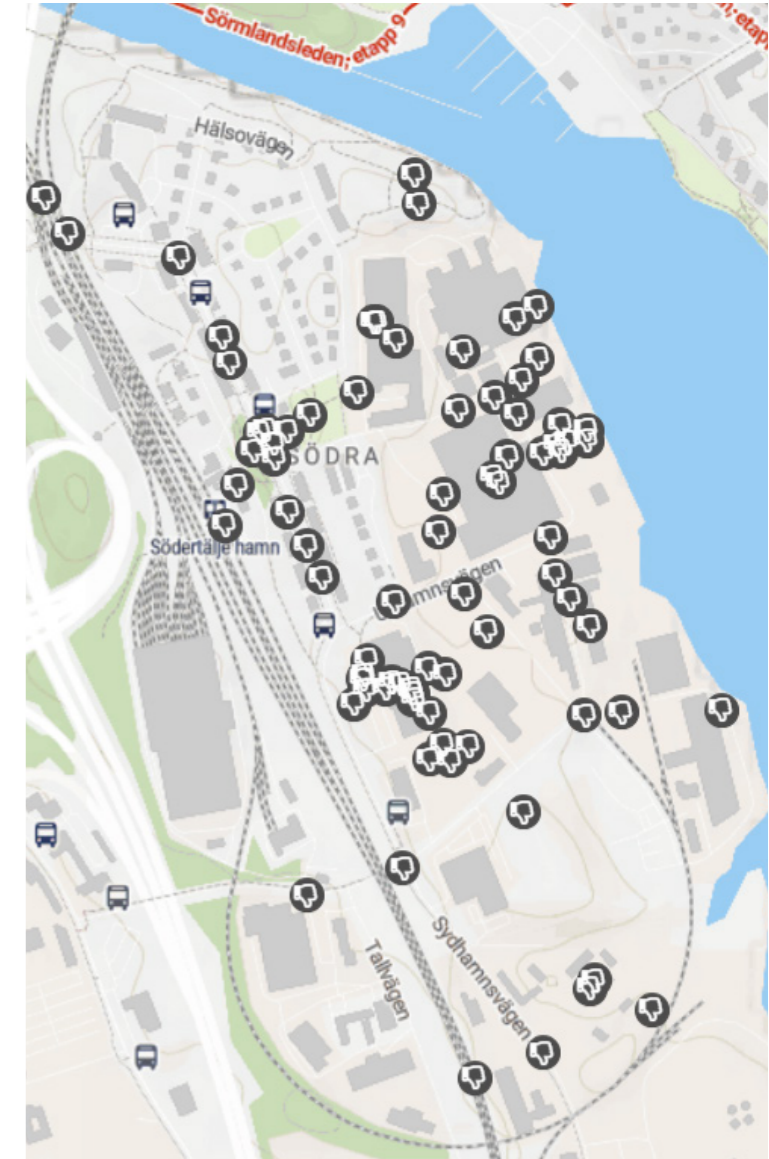
Favoritplatser och minst omtyckta platser

Det är intressant att platser som boende ofta anger som favoritplatser ibland också upplevs som minst omtyckta. Detta kan bero på att förväntningarna är högre på platser som har stor potential.

Hertig Carls väg är ett exempel på en plats som många ser som attraktiv och med goda kvaliteter, men som inte har tagits om hand. Brister som lyfts fram är framför allt gatuskötsel, tomma lokaler, döda träd och avsaknad av övergångsställen. Området framför pendelstationen och busshållplatserna upplevs som otidligt utformat, vilket leder till förvirring och spring över gatan vid avgångar. Den norra delen av Hertig Carls väg, ut från Södra, har dessutom intensiv trafik under rusningstid. Flerbostadshuset längs gatan upplevs som nedgångna med slutna fasader och entréer som inte känns välkommande. Här efterfrågas bättre ljussättning, mer inbjudande entréer och gröna inslag som planteringar.

Hansaparken är en annan plats som både beskrivs som en favorit och som en av de minst omtyckta. Parken upplevs som mörk och något otrugg, och det saknas lekutrustning för barn i olika åldrar. Industriområdet längs kanalen i den östra delen av stadsdelen är en av de minst omtyckta platserna. Området upplevs som skräpigt, öde, högljutt och olämpligt i anslutning till det fina vattnet och bostadsområdet. Många respondenter ser Södra främst som ett bostadsområde och anser att industrin borde vara lokaliserad på annan plats, även om vissa delar av industrins arkitektur upplevs som positiv.

Området söder om Uthamnsvägen och väster om Industrivägen pekas också ut som en av de minst omtyckta platserna. Det beskrivs som ödligt, tomt, övergivet och otruggt. Den övergivna byggnaden i området förstärker känslan av öde, och den intilliggande parkeringen står ofta tom.

Kartbild över utpekade platser som upplevs som minst omtyckta. Från webbenkät.

Otrygghet i stadsdelen

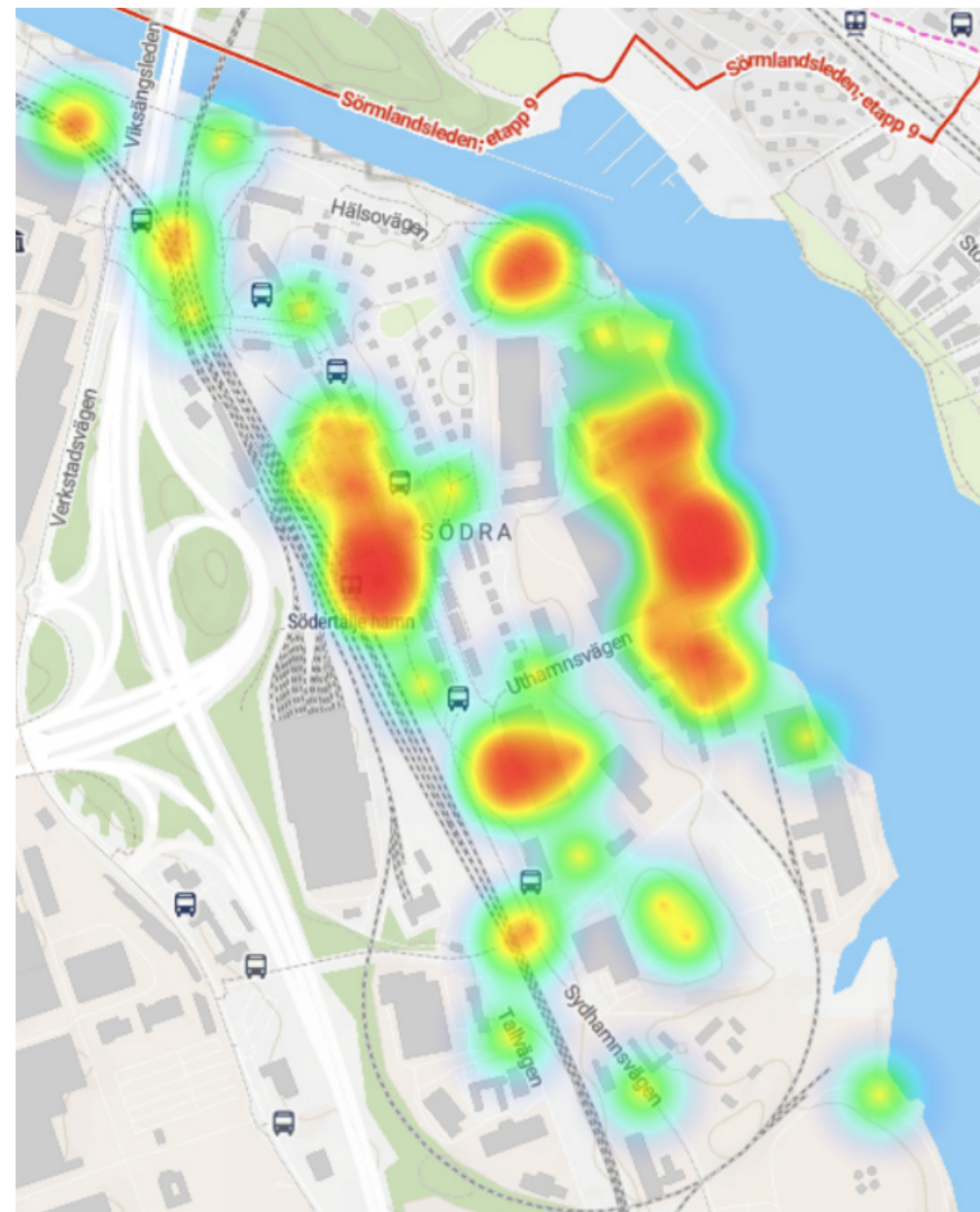
Trygghet kan beskrivas både ur ett fysiskt perspektiv, exempelvis trafiksäkerhet, och som en upplevd trygghet kopplad till platsens karaktär – till exempel om den upplevs som mörk, ödslig eller stökig.

De platser som pekas ut som otrygga i stadsdelen har gemensamt att de upplevs som ödsliga, ibland kvällstid och ibland även dagtid, och att de fungerar som tillhåll för grupper som upplevs skapa otrygghet för andra. Flera respondenter nämner ungdomshäng, både inom industriområdet kvällstid och i stationsområdet, särskilt under helger. Många platser beskrivs som mörka och nedgångna, vilket gör dem mindre trevliga att passera.

Inom industriområdet, som är särskilt ödsligt kvällstid, finns stora lokaler som skapar mörka partier att röra sig igenom. Vissa av dessa lokaler står dessutom tomma.

En del av naturområdet i den norra delen av stadsdelen, kallad Hälsokullen, upplevs också som otrygg kvällstid eftersom det förekommer olika typer av ”häng” där.

När det gäller den fysiska tryggheten nämns den norra delen av Hertig Carls väg som särskilt problematisk. Här förekommer trafikolyckor och det saknas övergångsställen, vilket skapar osäkerhet. Dessutom upplevs utformningen av området framför stationshuset som otydlig.

Värmekarta över utpekade otrygga platser i stadsdelen.
Från webbenkät.

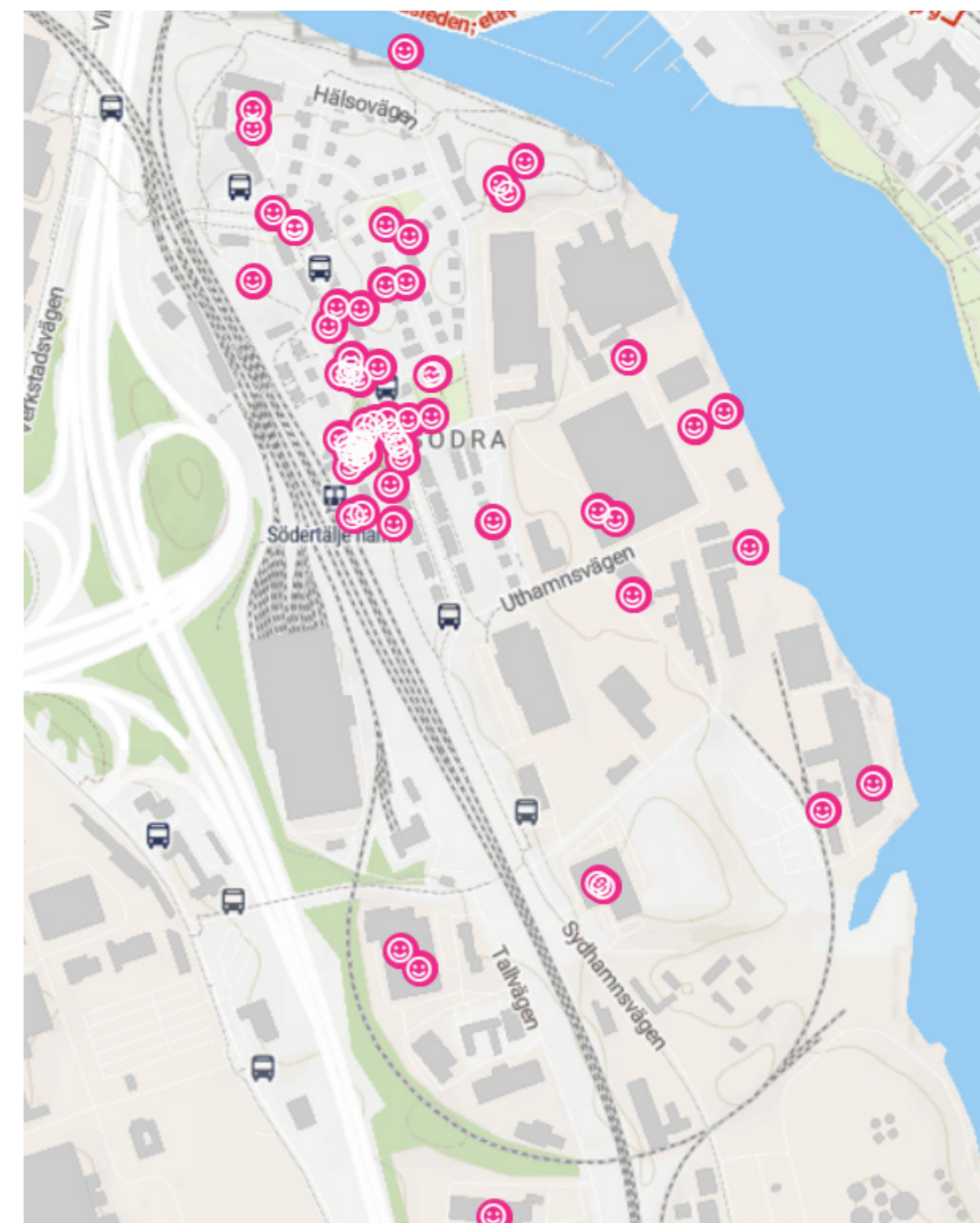
Mötesplatser i stadsdelen

De mötesplatser som pekas ut i stadsdelen är främst koncentrerade till Hertig Carls väg och stationsområdet. Pendeltåget och busshållplatserna upplevs som mötesplatser, där man träffas i samband med resor eller väntar på sitt sällskap.

Verksamheterna längs Hertig Carls väg lockar besökare, och den lokala puben nämns som en central plats för umgänge. Även Hansaparken lyfts fram som en mötesplats.

Flera respondenter anger sina hem som mötesplatser, där man umgås och fikar hos varandra, eller stöter på bekanta vid besök i matbutiken.

Industriområdet nämns också, då vissa lokaler erbjuder träning kvällstid och fungerar som en plats där man träffar vänner. Andra möts för promenader längs kanalen, och Hälsokullen pekas ut som en populär mötesplats tack vare hundrastgården. Vintertid används Hälsokullen som pulkabacke, och tidigare fanns här en spolad plan för skridskoåkning – något som flera respondenter gärna vill återinföra. Under sommaren används planen för bollspel.

Karta över mötesplatser inom stadsdelen.
Från webbenkät.

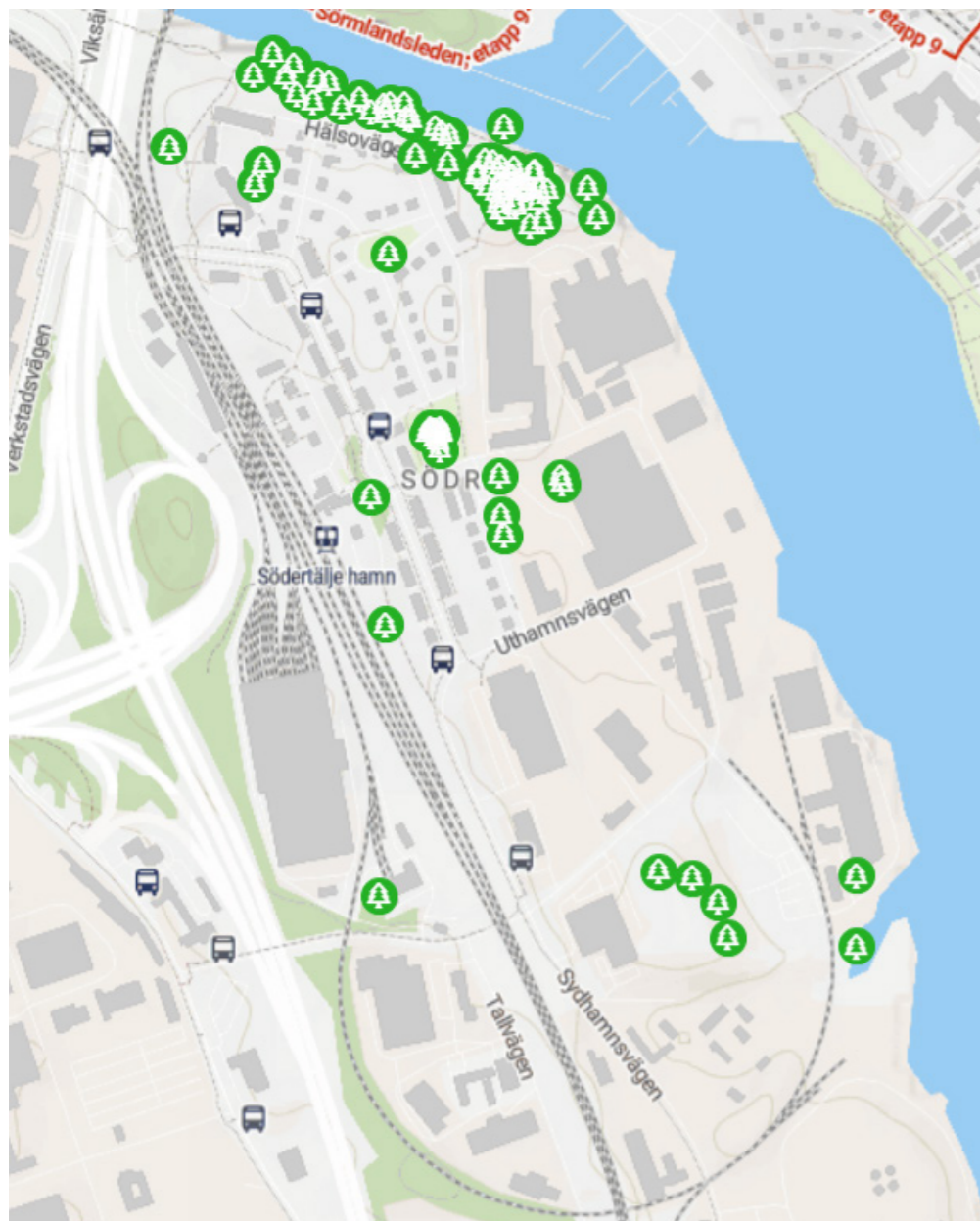
Viktiga natur- och grönområden

Det är tydligt att Hälsokullen och naturområdet i den norra delen av stadsdelen upplevs som särskilt viktiga av respondenterna. Anledningen är främst att det är en lugn och attraktiv plats där man kan promenera längs vattnet, cykla och motionera. Området används också för lek med barn och hundrastning. Många uppskattar utsikten och möjligheten att se fartyg passera genom kanalen. Andra nämner fågelskådning och fiske som alternativa aktiviteter. Platsen anses värdefulla att bevara eftersom de utgör omtyckta rekreationsplatser och är bland de få grönytor som finns i stadsdelen.

Hansaparken upplevs som viktig då den erbjuder ett grönt och socialt avbrott mitt bland bostadsbebyggelsen.

I den södra delen av stadsdelen pekas ett naturområde ut som uppskattat för sin ostörda karaktär och fina utsikt. Här är det vanligt att promenera.

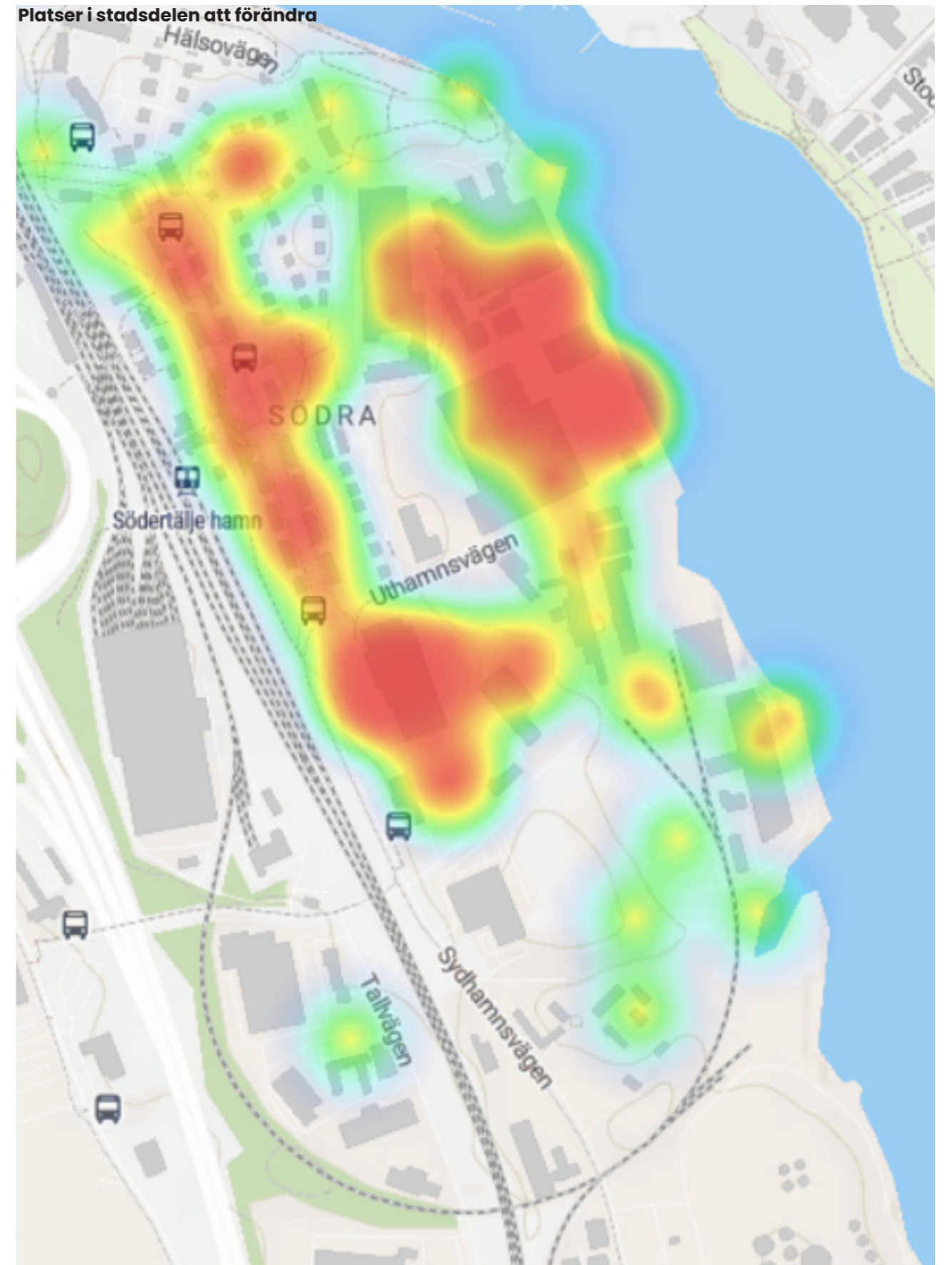
Längst i sydöstra delen vid vattnet, är några mindre gröna plättar omtyckta tack vare möjligheten till fiske och kombinationen av natur som möter kulturmiljön.

Karta över viktiga natur- och grönområden.

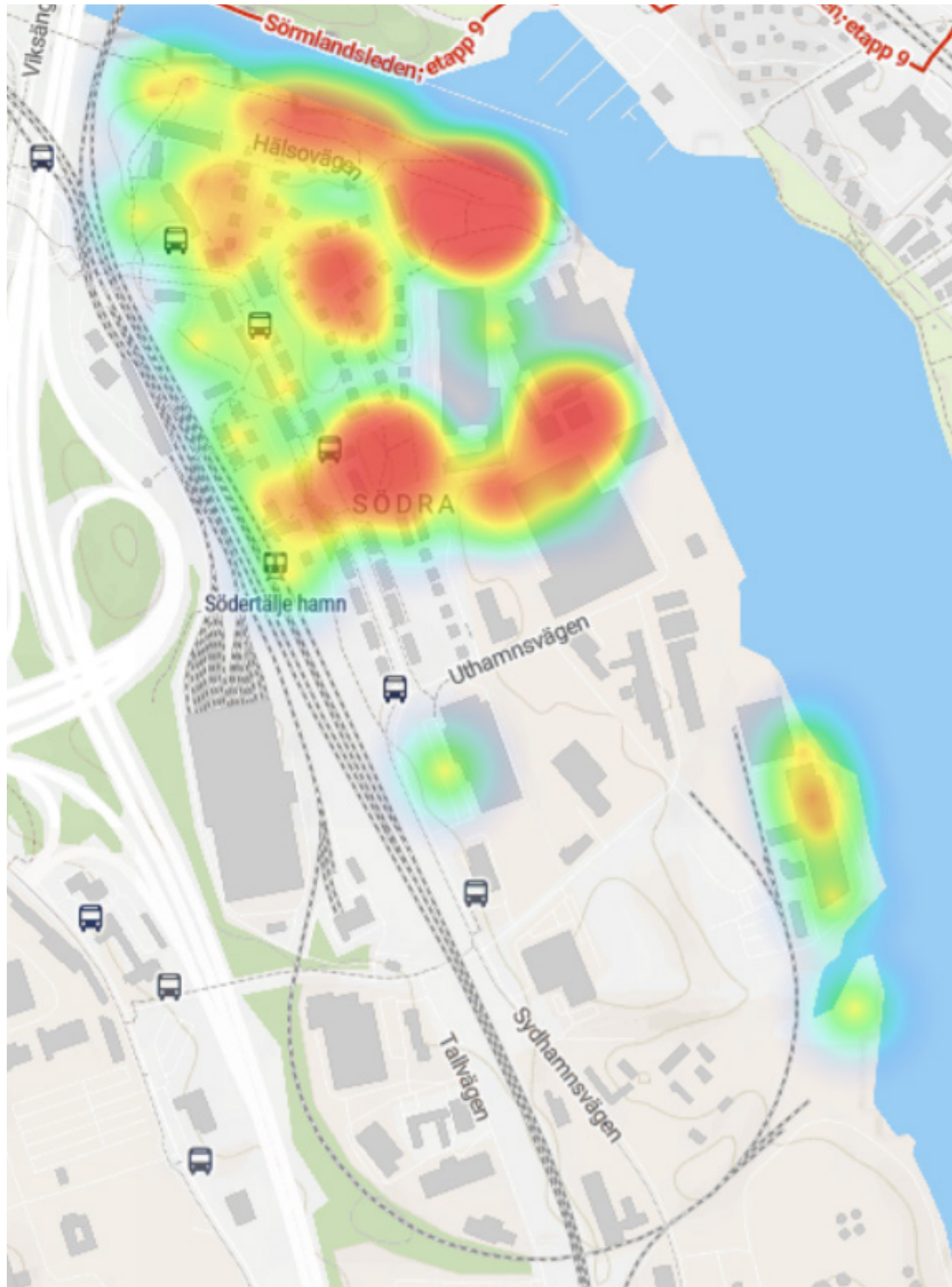
Från webbenkät.

Platser i stadsdelen att förändra

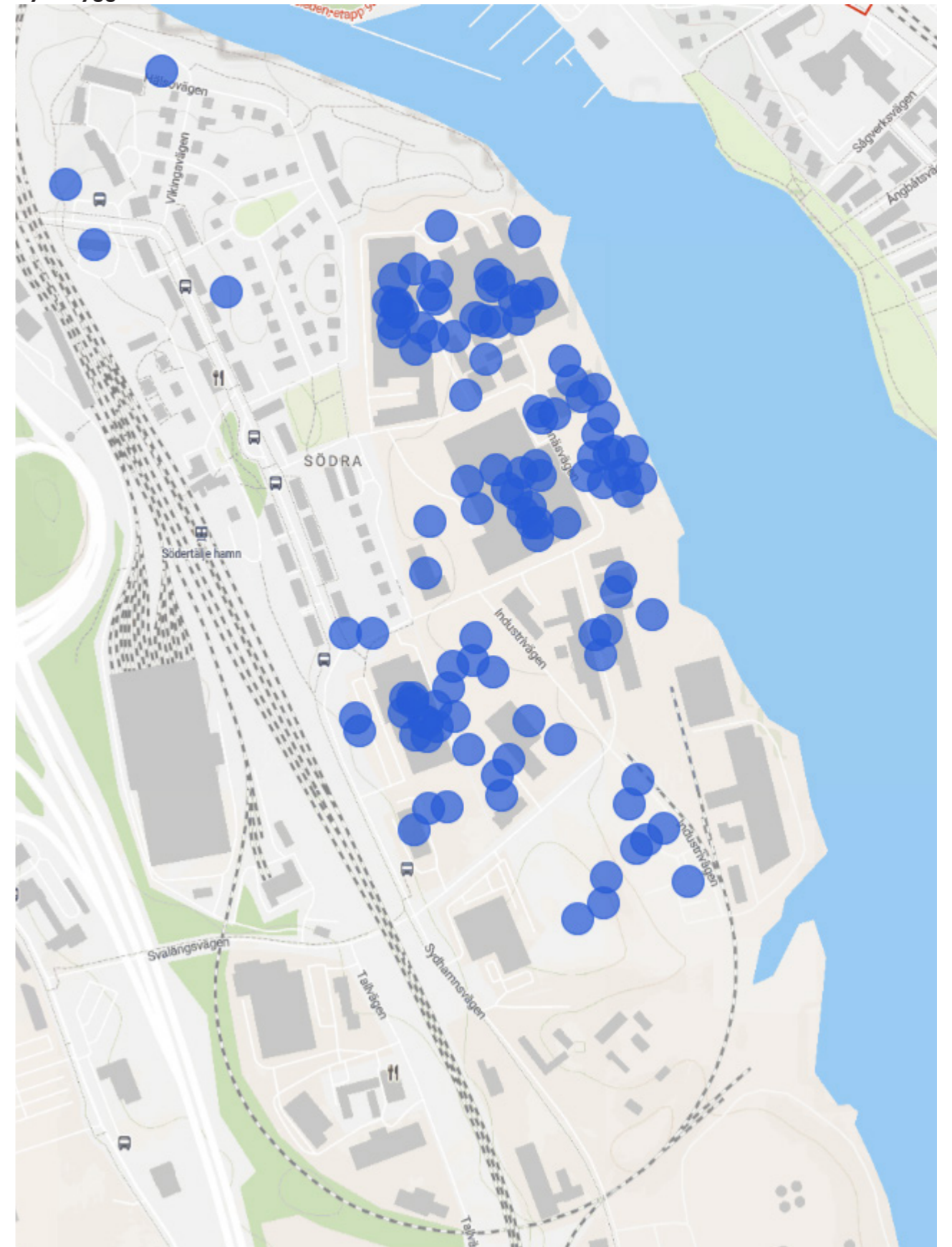
Värmekarta över platser respondenterna gärna ser en förändring av. Från webbenkät.

Platser i stadsdelen att inte röra!

Värme-karta över platser i stadsdelen som respondenterna inte vill se en förändring av. Från webbenkät.

Ny bebyggelse i stadsdelen

Karta över platser i stadsdelen som respondenterna kan tänka sig ny bebyggelse. Från webbenkät.

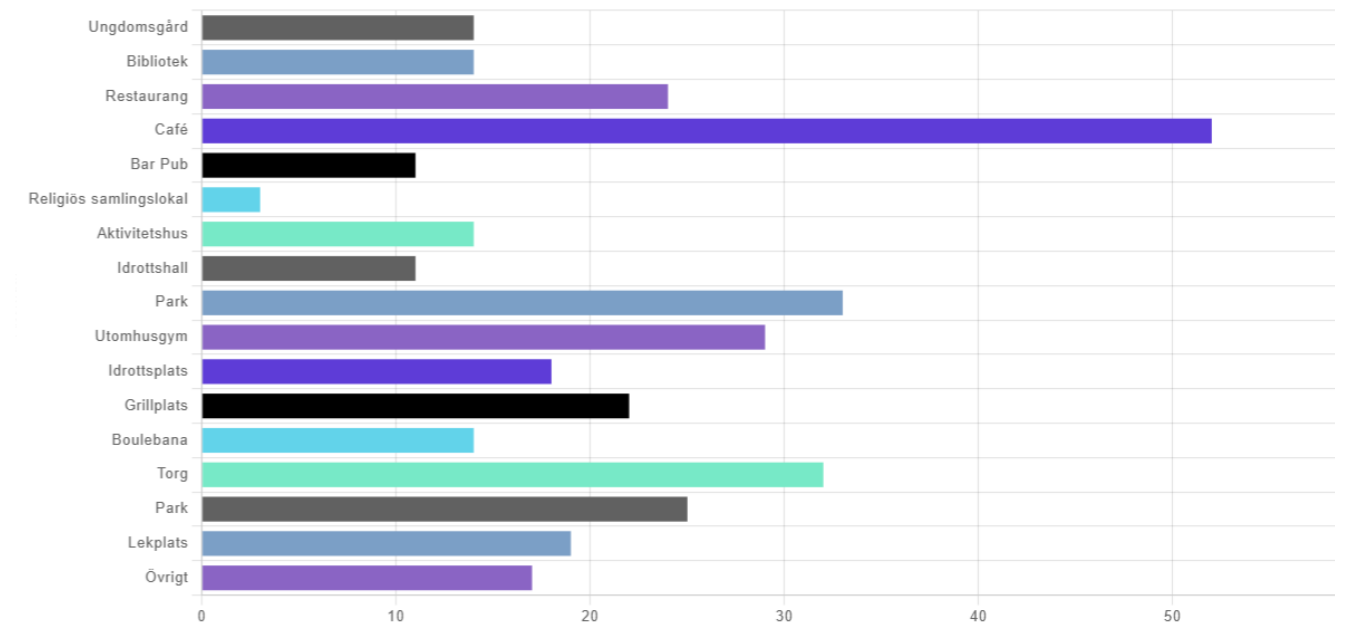
Gång- och cykelstråk

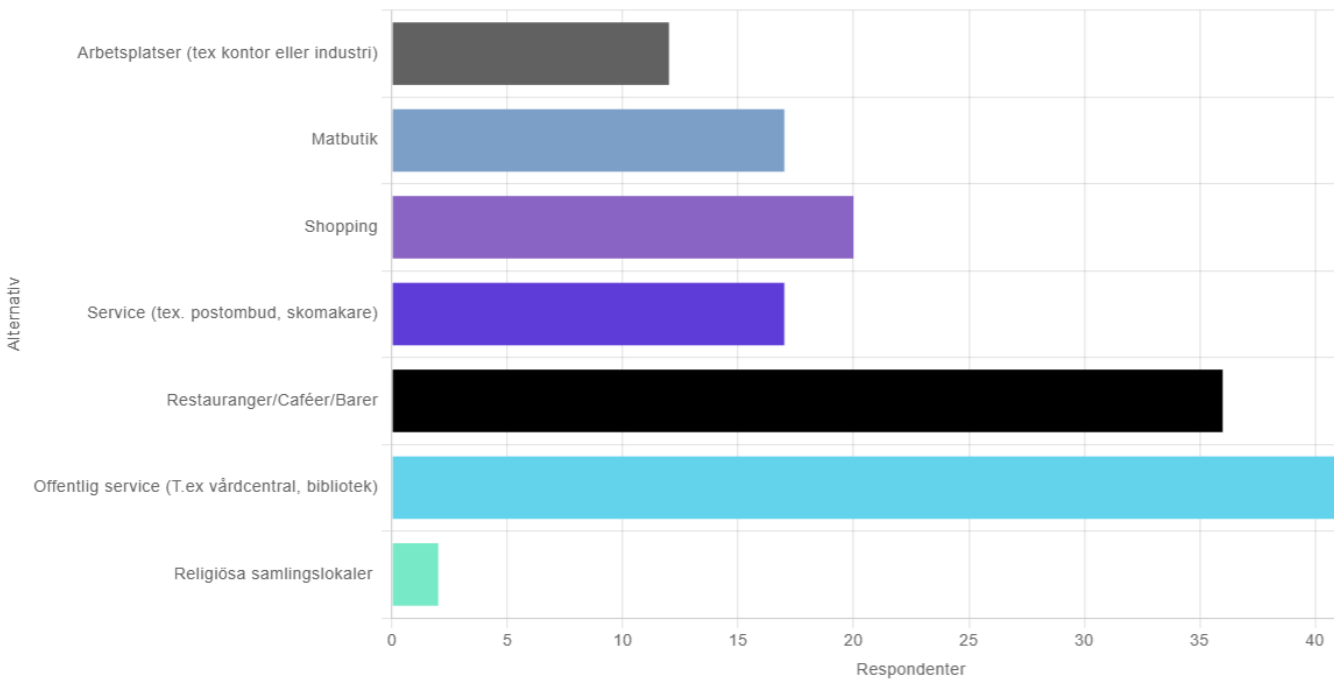
Karta över cykelvägar i stadsdelen som respondenterna vill se en förbättring av. Från webbenkät.

Karta över gångvägar i stadsdelen som respondenterna vill se en förbättring av. Från webbenkät.

Är det några typer av mötesplatser du saknar i Södra?

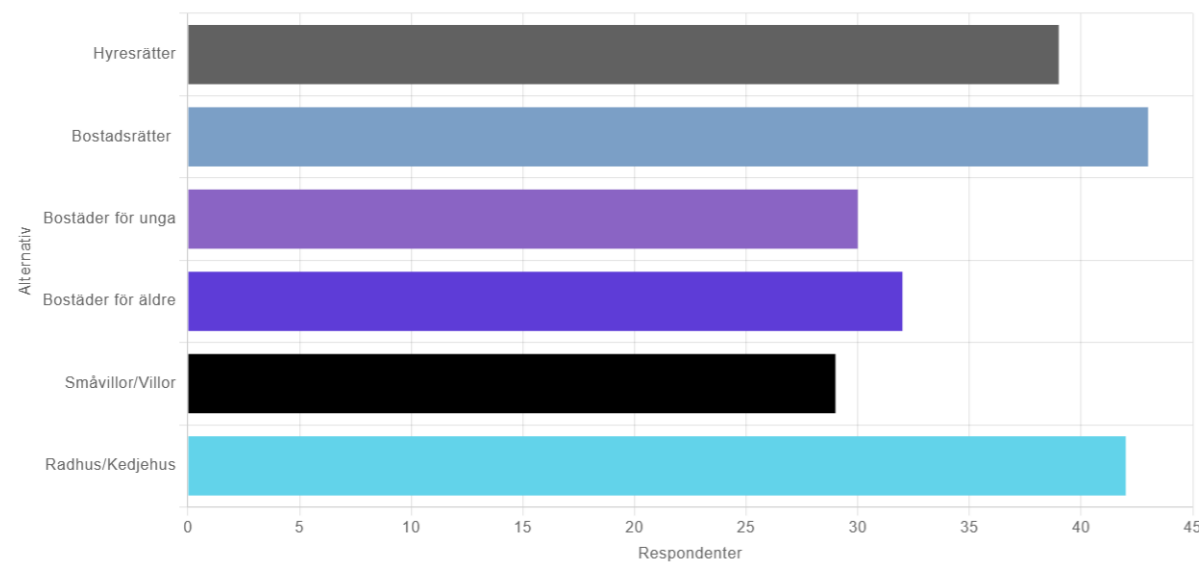

Är det några verksamheter du saknar i Södra?

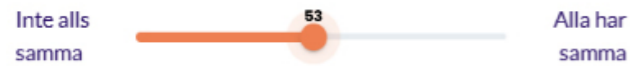
- Mindre matbutik utöver de två små kioskerna.
- Skola.
- Promenadstråk.
- Skridskobana på vintern.
- En mer öppen, finare vänthall på stationen med café.
- Mindre matbutik utöver de två små kioskerna.
- Butiker, livlighet.
- Konsthall, kulturell verksamhet saknas.
- Fler butiker. Bättre restauranger.
- Hertig Carls gatan är ju en skamfläck. Att man inte lyckats gjort åtminstone körbar och trevlig.
- Bostäder ner mot vattnet istället för de slitna gamla industrierna.
- Nån slags samlingsplats/mittpunkt skulle vara bra. Torg?
- Mer tillgång till vatten t.ex. bryggor för fiske. Även utrusta gamla spelplanen som fanns vid dagiset förr.
- Kulturhus. Gamla sädesmagasinet/stora tegelbyggnaden. Använd till att bygga ett kulturhus.
- Något som binder ihop och skapar en helhet. Så som brunnen, torget och kyrkorna gjort.
- Apotek.
- Små specialbutiker.
- Det finns ett "torg" nedanför station, med lokaler. Lokalerna används inte idag till det offentliga rummet, vilket skulle kunna ge Södra en mötesplats.

Vad saknar du för typ av bostäder i Södra?

- Bättre stig runt Hälsokullen.
- På restauranger funkar det.
- Upplever inte orättvisa
- Säkrare vägar för äldre och barn i form av underhåll av vägar, säkra övergångsställen etc.
- Efter att någon tog bort nästan alla övergångsställen så har jag uppfattningen att gamla är mer oroliga att korsa gatan.
- Tryggare för kvinnor när det är mörkt.
- Mångsidighet i gestaltningen, tillgodose olika grupper, olika verksamheter.
- Väldigt svårt att ta sig till/ från buss till/ från pendeltåget för den som har nedsatt rörlighet eller barnvagn. Detta borde åtgärdas omgående. Omöjligt att hinna med den korta bytestiden mellan buss och pendel. Stor omväg för att undvika branta och dåliga trappor.
- Det finns sällan platser för lite äldre människor.

Hur upplever du tillgängligheten i Södra? Har personer med nedsatt rörelseförmåga lika stora möjligheter att använda det offentliga rummet?

Hur kan det bli bättre?

- Det är rättvist i södra.
- Saknas övergångsställen på Hertig Carls väg
- Finns inga offentliga rum som är inomhus i Södra.
- Satsa på lekparkar, kulturhus och göra det mer attraktivt för barnfamiljer.
- Bättre belysning och mindre genomfartstrafik.
- Dåligt eftersatta gator.
- Skapa mer platser för barn. Ta inte bort de få grönytor och skogspartin som finns! I dagsläget är trafik prioriterat när området också blir genomfart från Scania.
- Kullersten är kanske svårt när man har rullstol?
- Utomhus finns enbart en lekplats/park som även rörelsehindrade kan tas sig till. Inomhus finns två restauranger.
- Grillplatser, uteserveringar.
- Svårt att säga gällande södra, då det finns få offentliga platser.
- Det finns inga eller få platser att mötas på i Södra, behövs boule-bana, utegym, ute-häng för vuxna.
- Det finns inte så många ställen i södra!

Har alla människor oavsett könsidentitet och ålder lika stora möjligheter att använda det offentliga rummet?

- Fixa bilvägarn, trottoarerna och övergångsställen.
- Det finns inte så mycket offentliga rummet i södra.
- Göra att det känns tryggare. Många stråk känns mörka och lite ödsliga idag.
- Kan behövas mer belysning för att skapa en mer trygghet i industriområden och gröna områden. Även kring tillgängligheten kanske inte är helt inbjudande i de gröna områden
- När kriminella element inte ockuperar det offentliga rummet skapas en trygg plats där alla känner sig välkomna.
- Svår fråga att hantera i fysisk planering. Det handlar nog mer om kultur och tolerans. Tror skolan och trossamfund har en större betydelse
- Det offentliga rummet måste omges av en variation av service, handel, kultur och rekreativsmöjligheter som tilltalar en varierad demografi.
- Finns ju inget.
- Det skulle vara trevligt med nåt café eller trevlig restaurang. De som finns nu är så sunkiga.

Finns det något övrigt du vill tillägga om Södra?

Webbenkäten avslutades med en öppen fråga i syfte att samla generella tankar från respondenterna om stadsdelen, ifall de ställda frågorna missat fånga in dessa. Nedan följer en sammanfattning av alla inkomna svar.

1. Trafik och buller

Tung trafik på Hertig Carls väg: Lastbilar kör trots förbud, Scania-trafik orsakar köer och buller vid rusningstid. Genomfartstrafik bör begränsas.

Bullerstörningar: Motorvägen och godståg hörs dygnet runt. Behov av bullerplank och åtgärder innan motorvägsbron byggs om.

Hastighet och säkerhet: Förslag om hastighetssänkning till 30 km/h. Övergångsställen saknas, särskilt vid Sjömansplan och skolvägar.

Utfartsvägar: Endast två utfarter skapar köproblem, särskilt vid Scania-skift.

2. Gator och gångstråk

Hertig Carls väg: Mycket dålig beläggning, potthål, temporära lagningar sedan 2008. Delade åsikter om gatstenen: Vissa vill ta bort den och ersätta med asfalt. Andra vill bevara karaktären med ny gatsten och rusta upp allén.

Trottoarer: Dåligt skick, svårt för rörelsehindrade och barnvagnar. Många går på bilvägen.

Övergångsställen: Fler behövs, särskilt vid hamnen, stationen och Sjömansplan.

Cykel- och gångvägar: Önskemål om bättre cykelstråk, cykelgarage och en ”grön väg” som binder ihop stadsdelen med centrum.

3. Kollektivtrafik och mobilitet

Pendeltåg och buss fungerar bra enligt vissa, men det finns önskemål om: Ny busslinje till Södertälje Sjukhus och Sydpoolen. Öppna södra tillträdet till pendeltågsperrongen för bättre parkering. Förslag om kollektiv båttrafik mellan Södertälje centrum och Södra. Förbättrad förbindelse till Scania Tekniskt Centrum under rusningstid.

4. Bostadsutveckling och stadsdelens karaktär

Majoriteten av respondeterna vill se nya bostäder och en levande stadsdel med små butiker, kulturhus och gröna ytor. Några motsätter sig bostäder och vill behålla området som industriområde med hamnläge för transporter. Förslag om:

- Rivning av gamla industrifastigheter.
- Bygg blandat och lågskaligt (radhus, villor, max 3 våningar).
- Nybyggnation i äldre stil för att passa in.
- Undvik dyra radhus (exempel från Igelsta).
- Bostäder vid vattnet med insprängda grönytor och strandpromenad.
- Finns en oro för att utbyggnad förstör lugnet och tryggheten.

5. Mötesplatser och grönområden

Det finns ett behov av nya lekplatser, särskilt vid Sjömansplan. Hansaparken upplevs som oinbjudande. Önskemål om bibliotek, kulturhus, konsthall i exempelvi Erskines panncentral och/eller Hamnmagasinet. Grönområden och natur ska bevaras och utvecklas:

- Mer grönska i hela stadsdelen.
- Gång- och cykelstråk längs kanalen och under järnvägsbron.
- Soliga ytor för de som saknar egen trädgård
- Förslag om en samlingsplats som omfamnar området

6. Övriga synpunkter

- Mer tillgång till vattnet och bevara stadsdelens charm.
- Förslag om att göra Södra till en attraktiv stadsdel likt Aspudden i Stockholm.
- Problem med utländska lastbilar som kör vilse vid hamnen.
- Stadsdelen har förfallit: slitna hus, ovårdade grönområden, trasiga lekparkar.
- Önskemål om att skapa ett stråk med torg mellan stationen och vattnet, öppna upp sikten mot vattnet.

”Hela Södra har förfallit under många år nu. Kullerstensgatan går knappt att framföra fordon på längre, lekparkerna är förfallna, grönområdena ovårdade, byggnader står och ruttar bort.”

”Södra är ett lugnt område. Området är lugnt tack vare de få husen. Fler människor skulle göra att lugna Södra blir en stökigare plats.”

”Bygg bostäder vid vattnet. Flytta företagen. De kan ligga utanför stan, typ Almnäs. Skulle vara jättefint med bostäder vid vattnet. Nån mer matbutik, typ kvartersbutik.”

”Som inbiten cyklist tycker jag cykelmöjligheterna är helt ok som de är. Inga problem! Gång och kollektiv likaså.”

”En ny kollektivbåt-förbindelse, likt SL-båtarna, med en sträcka som knyter an maren/stadskärnan i Södertälje med en hamnplats i Södertälje Södra. Gärna året om men åtminstone vår-höst.”

”Det är synd att ha ett så tråkigt industriområde på en så fin plats. Men bygg lågskaligt - villor/radhus med rimligt stora tomter och insprängt grönt. Gör en fin strandpromenad.”

”Något behöver hända i stadsdelen, det känns som att den har varit bortglömd en lång tid. Det finns mycket potential i södra.”

”För att locka fler barnfamiljer och yngre generation är det viktigt med inbjudande lekplatser, torg och gångstråk. Det är ett perfekt läge vid vattnet som inte alls nyttjas optimalt.”

”Trivsamt och lugnt plats att bo på för oss som vill ha nära till allt, men ändå vara en bit ifrån. Känns onödigt att bygga ut en redan fungerande stadsdel och förstöra en av få boplatser där lugnet råder. Ju mer utbyggnad, desto mer stök... det är sen gammalt. Bevara en av få lugna platser i Södertälje.”

”Bevara Ralph Erskines panncentral och gör om till en liten konsthall. Gör kulturhus av gamla hamnmagasinet.”

”För att bygga vidare på denna speciella stadsdel så behöver dels den lilla naturen som finns bevaras och även industriområdet. Det behöver också satsas på mötesplats, gärna bibliotek och plats för kultur. Gör inte samma misstag som i Igelsta i att bygga jättedyra radhus som ingen har råd att bo i.”

Södertälje
kommun

Samhällsbyggnadskontoret, Södertälje kommun

Nyköpingsvägen 26, 151 89 Södertälje • 08-523 010 00 • sbk@sodertalje.se • www.sodertalje.se